

PRIRODOSLOVNI MUZEJ DUBROVNIK

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2016. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- Tijekom 2016. godine na području Dubrovačko-neretvanske županije u suradnji sa Udrugom HYL A prikupljeno je dvjesto primjeraka leptira i vretenaca koji će biti pohranjeni u entomološku zbirku Muzeja.
- Na području Dubrovnika, iza otoka Lokruma (42°36'55"N 18°08'82"E i 42°36'31"N 19°09'33"E) kočaricom „Baldo Kosić II“ s dubine 80 metara za ihtiološku zbirku prikupljeno je 19 primjeraka riba.

1.3. Darovanje

- dr.sc. Rade Garić s Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku poklonio je primjerak sjekirice *Argyropelecus hemigymnus* Cocco, 1829 koji je pohranjen u Zbirku riba.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventiva zaštita

Tijekom 2016. godine izvršen je program „Zaštita građe Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik“ koji je uključio:

- Zaštita Geološke zbirke - pohrana predmeta u nove kartonske kutije. Ukupno je pohranjeno 1180 predmeta (291 inventarni broj) koji su potom smješteni u nekorodirajuće metalne ormare. Svi predmeti u zbirci su fotografirani. Izrađene su nove uniformne etikete te oznake za kutije radi lakše manipulacije građom.

- U okviru zaštite Zbirke minerala i stijena izrađene su nove uniformne etikete. U svrhu pripreme dokumentacije za prijavu Zbirke pri Ministarstvu kulture odrađena su mjerenja svih predmeta u Zbirci. Zbirka minerala i stijena Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik (585 predmeta) upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 6590.
- U okviru zaštite Zbirke riba izrađene su nove uniformne etikete. U sklopu revizije Zbirke fotografirani su svi predmeti.
- U okviru zaštite Zbirke algi fotografirani su svi predmeti. Izrađene su privremene etikete s novim kataloškim brojevima. Zbirka je pohranjena u beskiselinske arhivske kutije.
- Odrađena je redovita godišnja dezinfekcija i deratizacija svih prostorija Muzeja.
- Izvršena su dva godišnja pregleda zbirki, održavanje stalnih izložbi (čišćenje i mijenjanje rasvjetnih tijela te sitni popravci).
- Preparirano je 19 komada mokrih preparata riba.

2.4. Ostalo

- Redovito i kontinuirano praćenje mikroklimatskih uvjeta u čuvaonici.
- Opremanje laboratorija potrebnom opremom.
- Za pohranu plakata Evidencije o izdavačkoj djelatnosti Muzeja nabavljene su kartonske tube sa plastičnim čepovima.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- U inventarnu knjigu koja se vodi u programu FileMakerPro unesen je 291 inventarni broj Geološke zbirke (PMD 2018 – PMD 2398).
- U inventarnu knjigu unesen je darovani primjerak sjekirice *A. hemigymnus* (PMD 2017)
- U Excel program uneseno je 545 kataloških brojeva Zbirke algi

3.3. Fototeka

- Fotodokumentirana su sva događanja u Muzeju. U fototeku su pohranjene 73 digitalne fotografije.

3.6. Hemeroteka

- Hemeroteka se evidentira pomoću računalnog programa *Microsoft Excel* te je obrađeno 101 jedinica iz tiska i s internet portala (PMD HEM 685 – PMD HEM 785). Svaka jedinica je skenirana te trajno pohranjena na CD-u, a originali članaka su sortirani i pohranjeni u registrator. Svakoj jedinici dodijeljena je oznaka i inventarni broj.

3.9. Ostalo

- Vođenje sekundarne dokumentacije sukladno zakonskim propisima: Knjiga evidencije o izložbama (PMD IZL 24), Evidencija o stručnom i znanstvenom radu (PMD SZR 44 - PMD SZR 46), Evidencija o pedagoškoj djelatnosti (PMD PE 1-16 - PMD PE 28-16) i Evidencija o izdavačkoj djelatnosti (PMD IZD 38 – PMD IZD 42).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe / 6.2. Identifikacija/Determinacija građe

- Djelomično je obrađeno 1180 predmeta Geološke zbirke (291 inventarni broj).
- Obrađeni su pohranjeni primjerci ihtiofaune (20 primjeraka)

6.3. Revizija građe

- Revizija Zbirke riba

Komisija je započela s revizijom Zbirke riba (Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske-Lista zaštićenih kulturnih dobara pod rednim brojem 6590) u travnju 2016. Od muzejske dokumentacije korišten je ispis predmeta zavedenih u inventarnu knjigu Prirodoslovnog muzeja

Dubrovnik. Komisija nije pronašla nepravilnosti u vidu nedostatka predmeta ili predmeta koji nisu upisani u inventarnu knjigu. Pronađeni su svi predmeti osim inventarnog broja PMD 1264 koji je bio izložen u Prirodoslovnom muzeju Split u sklopu izložbe „Tko su lesepsijski migranti?“. Zbog srede stanja građe i dokumentacije revizija je završena prije zadanog roka. U sklopu revizije obavljeno je fotografiranje svakog predmeta i zamijenjene su stare etikete s novim, uniformnim za sve zbirke.

- Revizija Geološke zbirke

Prvi put je provedena revizija Geološke zbirke radi utvrđivanja stvarnog stanja zbirke. Komisija je započela s revizijom u svibnju 2016. godine. Od muzejske dokumentacije korišten je ručno pisan popis „Malakološka zbirka-Fosilni materijal“ (209 inventarnih brojeva) koji je nastao u Hrvatskom prirodoslovnom muzeju u Zagrebu gdje je Zbirka bila čuvana za vrijeme Domovinskog rata. Pored građe popisane u Zagrebu pronađeno je još 248 predmeta tj. 89 inventarnih brojeva. Svi podaci pridruženi građi (natpisi) su prepisani i uneseni u Excel tablicu. Komisija je utvrdila da u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik Geološka zbirka sadrži 291 inventarni broj (1180 predmeta). Svi predmeti su fotografirani (ukupno 291 fotografija).

- Revizija Zbirke algi

Prvi put je provedena revizija Zbirke algi radi utvrđivanja stvarnog stanja zbirke. Komisija je započela s radom u prosincu 2016. Od muzejske dokumentacije korišten je popis „Zbirka algi (Dubrovnik) primjerci s podacima“ u Excel programu (340 inventarnih brojeva) koji je nastao u Hrvatskom prirodoslovnom muzeju u Zagrebu gdje je Zbirka bila čuvana za vrijeme Domovinskog rata. U Zagrebu je bio čuvan i nepopisan materijal s naznakom na kutiji „Zbirka algi (Dubrovnik) * bez podataka ili sa ponekim podatkom“. Pored građe popisane u Zagrebu pronađeno je još 185 predmeta tj. 171 inventarnih brojeva. Svi novi predmeti su pregledani i uneseni u Excel tablicu. Komisija je utvrdila da u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik Zbirka algi sadrži 545 inventarni broj (639 predmeta). Svi predmeti su fotografirani (ukupno 545 fotografija).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Sudjelovanje u dvodnevnom seminaru „Identifikacija i upravljanje morskim Natura 2000 područjima“ u sklopu projekta „Kartiranje, monitoring i upravljanje prekograničnom natura 2000 mrežom na moru“ 26. i 27. travnja 2016.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Kuzman, Ana. Šum mora – izložba Zbirke mekušaca Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik// Informatica museologica, 45/46 (2015), 220-223
- Kuzman, Ana. Putovima riječne kornjače// Informatica museologica, 45/46 (2015), 223-226
- Sulić Šprem, Jadranka. Tko su lesepsijski migranti? // Informatica museologica, 45/46 (2015), 226-228

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Mentorstvo Matei Martinović, stručno usavršavanje bez zasnivanje radnog odnosa (J. Sulić Šprem)
- Mentorstvo Dubravku Tullio, muzejska pedagoginja pripravnica (A. Kuzman)
- Sastanak sa dr.sc. Suzanom Buzjak, voditeljicom Botaničkog odjela Hrvatskog prirodoslovnog muzeja u vezi Zbirke algi Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

6.12. Informatički poslovi muzeja

- U 2016. godini izrađena je web stranica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik koja sadrži informacije o smještaju muzeja, njegovoj povijesti, stručnom osoblju, izložbenoj djelatnosti, muzejskim zbirkama, edukativnoj djelatnosti, izdavaštvu, događanjima, novostima i sl. Sastavni dio web stranice je i on-line inventarna knjiga muzejske građe te je na taj način javnosti omogućeno pretraživanje i pregledavanje Zbirke minerala i stijena, Zbirke riba i Zbirke ptica. Svi sadržaji web stranice dostupni su na hrvatskom i engleskom jeziku.

- Redovito vođenje Facebook stranice Muzeja.

6.13. Ostalo

- Za potrebe izrade web stranice Muzeja pripremljeni su tekstovi i fotografije
- Djelatnice Muzeja sudjelovale su u akciji čišćenja lokve u Majkovima koju je organizirala Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije u suradnji s Udrugom Hyla. Lokve na širem području Majkova stanište su strogo zaštićene riječne kornjače.

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

- Sveučilište u Splitu, Sveučilišni studijski centar za studije mora, poslijediplomski doktorski studij „Primijenjene znanosti o moru“ (Kuzman, Ana; Sulić Šprem, Jadranka).

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Zaronimo**

Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej Dubrovnik, izložbeni prostor prvog kata

Vrijeme trajanja: od 29. siječnja 2016. do 29. siječnja 2017.

Autori izložbe: Jadranka Sulić Šprem i Dalibor Andres

Autor fotografija: Dalibor Andres

Autorice likovnog postava: Jadranka Sulić Šprem i Dubravka Tullio

Opseg (broj fotografija): 83

Vrsta: prirodoslovna, tuzemna, samostalna, pokretna

Tema: Povodom obilježavanja manifestacije Noć muzeja, 29. siječnja 2016. u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik, u prostoru od 80 m², otvorena je izložba fotografija „Zaronimo“. Sve izložene fotografije nastale su u Jadranu i prikazuju njegovu bogatu faunu. Cilj izložbe je

potaknuti posjetitelje da se odvaži i zarone u podmorje, te da se educiraju i ujedno pomognu u očuvanju Jadranskog mora za buduće generacije.

Uz pozivnicu i plakat, otisnut je deplijan izložbe.

Korisnici: Svi posjetitelji Muzeja

O Daliboru Andresu: Dalibora je ronjenje privlačilo od rane mladosti dok se ljubav prema fotografiji javila još u osnovnoj školi, kada je sudjelovao u radu školske fotografske sekcije. Uz konstantno napredovanje u ronilačkoj edukaciji danas posjeduje diplomu ronioca kategorije R3 prema programu međunarodne podvodne federacije CMAS. Spoj fotografije i ronjenja za Dalibora se pokazao iznimno uspješnim – višestruko je nagrađivan te se već dva puta ovjenčao titulom prvaka Hrvatske u podvodnoj fotografiji, a na Svjetskim prvenstvima je ostvario zapažene rezultate. Uz osvojene brojne nagrade, njegove vještine u podvodnoj fotografiji dokazane su i objavljivanjem fotografija u raznim časopisima, magazinima, knjigama, pojavljivanjem na izložbama međunarodnih salona fotografije, te sudjelovanjem na mnogim festivalima i natjecanjima u Hrvatskoj i inozemstvu. Zanimljivo je spomenuti i da su njegove fotografije s motivima podmorja obišle svijet putem poštanskih marki u izdanju Hrvatske pošte.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Uz izložbu „Zaronimo“ tiskan je deplijan izložbe u nakladi od 1000 primjeraka, pozivnica i plakat.
- Plakati: Science Underground Academy i Mysterious Worlds of Science Underground

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Vodstva po postavu Muzeja i izložbama
- Posebno vodstvo za studente preddiplomskog studija „Akvakultura“ i diplomskog studija „Marinkultura“ Sveučilišta u Dubrovniku.

- Posebno vodstvo na talijanskom jeziku za učenike klasične gimnazije Galileo Galilei iz Firence.
- Posebna vodstva na engleskom jeziku za polaznike Science Underground Academy i studente restauracije iz programa ERASMUS, Sveučilišta u Dubrovniku.
- Posebno vodstvo za Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika biologije Dubrovačko-neretvanske županije.

11.2. Predavanja

- Predavanja u sklopu programa Noći muzeja 2016. „**Podvodna fotografija**“ (Dalibor Andres)
- Predavanja u sklopu Festivala znanosti 2016. „Meduze“ (Rade Garić), „Identifikacija bojila na povijesnom tekstilu 18./19. stoljeća iz Dubrovnika“ (Danijela Jemo), „Dobrović u Dubrovniku: pothvat moderne arhitekture“ (Nikša Selmani), „Artizam mekušaca“ (Ana Bratoš Cetinić).
- Predavanja u sklopu programa „Nastava u muzeju“: „**Ribe**“ (Matea Martinović).
- Predavanje i prezentacija povodom 21. Edukativne muzejske akcije „**Zaštita papirne građe**“ (Tanja Dujaković).
- Predavanje i prezentacija povodom Međunarodnog dana muzeja „**Biohakiranje okoliša i ekološko inženjerstvo**“ (Gjino Šutić).

11.3. Radionice i igraonice

- „**Podvodna fotografija**“

Radionica održana u sklopu obilježavanja manifestacije Noć muzeja u kojoj su se posjetitelji upoznali s povijesti ronjenja, opremom potrebnom za podvodnu fotografiju i iskustvima Dalibora Andresa. Organiziran je kviz u kojem su sudionici pokazali znanje o podvodnoj fotografiji. Najuspješniji u tome bili su Roko Turk, Luka Đurović, Kristijan Žerovnik, Petra Nikoleta Raguž i Mia Janković te su nagrađeni bogatim poklon paketom među kojima se nalazio i jednokratni podvodni fotoaparat.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 28. i 29. siječnja 2016.

Broj sudionika: 56 posjetitelja

- **„Nastava u Muzeju“**

Edukativni program prilagođen je nastavnom planu i programu za sedmi razred osnovne te drugi razred srednje škole. U sklopu nastavne jedinice "Ribe" polaznici su aktivno sudjelovali u seciranju svježih preparata hrskavičnih i koštunjavih riba. Promatrali su razlike u unutarnjoj i vanjskoj građi ovih dviju skupina riba i stekli znanje o njihovom načinu ishrane, disanja, održavanja plovnosti u vodenom stupcu te razmnožavanja.

Novina u programu 2016/2017 je da polaznici sudjeluju u prikupljanju uzoraka potrebnih za konzerviranje i seciranje. Tako su učenici Biskupijske klasične gimnazije Ruđera Boškovića s pravom javnosti i profesoricom Bojanom Hršćić te kustosicama muzeja Jadrankom Sulić Šprem i Mateom Martinović odradili prvi izlazak na teren. Istraživačkom brodicom „Baldo Kosić II“ i pridnenom povlačnom mrežom kočom prikupio se materijal za nastavnu jedinicu „Ribe“. Dr.sc. Valter Kožul s Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku tijekom uzorkovanja upoznao je polaznike s načinom rada kočice, njenim utjecajem na okoliš te stanjem pridnenih zajednica južnog Jadrana.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: od travnja do svibnja i od studenog do prosinca 2016. godine

Broj sudionika: 17 učenika Privatne gimnazije Dubrovnik, 55 učenika Biskupijske klasične gimnazije Ruđera Boškovića s pravom javnosti, 36 učenika Ekonomske i trgovačke škole Dubrovnik, 81 učenika Gimnazije Dubrovnik i 32 učenika OŠ Marina Getaldića.

- **„Determinacija vrsta“**

Šestu godinu zaredom u Muzeju je organizirana radionica na temu determinacija ribljih vrsta za studente prve godine diplomskog studija Marikulture Sveučilišta u Dubrovniku. Uz pomoć Zbirke riba polaznici radionice određivali su porodice, rodove i vrste riba, analizirajući morfološke osobine koje se jasno uočavaju na tijelu ribe.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 31. listopada 2016.

Broj sudionika: 5

U sklopu predmeta „Primijenjena malakologija“ organizirana je radionica na temu determinacije vrsta mekušaca za studente prve godine diplomskog studija Marikulture Sveučilišta u Dubrovniku. Nakon stručnog vodstva po izložbi „Šum mora“ polaznici radionice su koristeći Zbirku mekušaca Muzeja određivali porodice, rodove i vrste.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 17. studenoga 2016.

Broj sudionika: 6

- **„Dubokomorske ribice“**

Edukativno – kreativna radionica koja se ponavljala cijelu godinu, od prosinca 2015. do prosinca 2016., namijenjena je predškolskom i osnovnoškolskom uzrastu. Sudionici su u radionici na napuhani balon lijepili velike zube i male oči, glavne karakteristike dubokomorskih riba, te uz savijajuće svjetleće štapiće dočaravali bioluminiscenciju (jedini izvor svjetlosti u dubokom moru).

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: prosinac 2015. – prosinac 2016.

Broj sudionika: 120 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

- **„Režimo i lijepimo“**

Kreativna radionica namijenjena djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Nakon obilaska izložbe „Pod pritiskom“ i upoznavanja sa dubokomorskim svijetom, djeca su se kreativno izražavala praveći dubokomorske ribe u kolaž tehnic. Radovi su bili izloženi u prostoru Muzeja.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 16. siječnja 2016.

Broj sudionika: 10 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

- **„Maškare i/ili mimikrija“**

Edukativno-kreativna radionica održana u karnevalskom razdoblju u prostoru izložbe „Zaronimo“. Djeca su naučila što je to mimikrija, zašto se morske životinje prilagođavaju

okolini, kako to rade, i jesu li to maškare u prirodi. Izabrala su po jednu fotografiju iz izložbe i detalje s fotografije preslikavala na papir odnosno papirnati tanjur. Skrivajući svoje lice iza tog oslikanog tanjura uspješno su se maškarali u izložbu i stopili sa okolinom baš kao hobotnice, škrpine, morski konjići i ostale životinje koje su mogli vidjeti na fotografijama.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 6. veljače 2016.

Broj sudionika: 8 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

- **„Origami srca“**

Pronaći ljubav u dubokom moru može biti poprilično teško, međutim dubokomorski račići ipak imaju sreću. Njihova ljubavna priča razvija se u Venerinoj košarici, prekrasnoj staklastoj spužvi, stanovnici dubokih oceana. Silicijeve spikule grade vrlo finu cilindričnu mrežicu košarice koja postaje dom mladom paru račića. Par uđe u spužvu u ranoj fazi razvoja, ali s vremenom naraste i više ne može proći kroz mrežaste niti. Račići i spužva žive u savršenoj simbiozi, spužva im omogućuje hranu i zaštitu, a oni je zauzvrat čiste. Venerina košarica u Japanu smatra se simbolom vječne ljubavi i često se poklanja mladom bračnom paru na početku njihovog zajedničkog života.

Potaknuti dubokomorskom ljubavnom pričom i Japanom, povodom Valentinova organizirana je radionica izrade origami srca.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 13. veljače 2016.

Broj sudionika: 6 djece i 5 odraslih

- **„More u boci“**

Edukativno-kreativna radionica održana u prostoru izložbe „Zaronimo“. Iskorištene plastične boce dobile su novu svrhu, u njima su sudionici napravili svoj akvatorij izrađujući od plastelina morske organizme. Kroz igru i kreativnost sudionici su učili o važnosti očuvanja mora, reciklaži i vrijednostima morskih staništa.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 19. veljače 2016.

Broj sudionika: 15 djece i 4 odraslih

- **„Obrisi mora obrisi soli“**

Morska sol je namirnica neophodna za život, koristimo je u prehrani i u ljekovite svrhe, ali ako sitne svjetlucave kristaliće prospemo po papiru i dodamo im malo boje dobijemo sliku koja će svijetliti u prekrasnim bojama. Djeca su u radionici koristila bijelo ljepilo kojim su iscrtavali morske motive po papiru. Po nacrtanim oblicima prosipali su morsku sol koju su bojali vodenim bojama.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 5.ožujka 2016.

Broj sudionika: 9 djece i 3 odraslih

- **„Kompaktne ribe“**

Nadovezujući se na izložbu „Pod pritiskom“ i likovni postav izložbe u kojoj je iskorišteno više od 10 000 cd i dvd medija, u kreativnoj radionici djeca su koristila – reciklirala stare kompaktne diskove od kojih su izrađivala dubokomorske ribe.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 16. siječnja 2016.

Broj sudionika: 8 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

- **„Uskrs u morskim dubinama“**

Povodom Uskrasnih blagdana organizirana je kreativna radionica u suradnji sa dječjim vrtićem „Izviđač“. U radionici su djeca bojala drvena jaja i kartonske kutije od jaja te ih ukrašavala raznim materijalima i na taj način dočarala more i morske organizme.

Mjesto održavanja: Dječji vrtić „Izviđač“

Vrijeme održavanja: 14., 15., 16., i 17. ožujka 2016.

Broj sudionika: 25 sudionika vrtićkog uzrasta i 2 odraslih

- **„Pronađi jaje u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik“**

Povodom uskrasnih blagdana održana je edukativna igraonica u kojoj su sudionici nakon odslušanog vodstva po Muzeju izvlačili papiriće sa zagonetkama. U zagonetkama se skrivao odgovor gdje će tražiti čokoladna jaja skrivena po postavu aktualnih izložbi.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 19. ožujka 2016.

Broj sudionika: 13 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta i 7 odraslih

- **„Naslikajmo meduzu“** – Edukativno – kreativna radionica povodom Festivala znanosti 2016. Budući da se tijelo meduze – želatinoznog morskog organizma sastoji od 95 % vode, najbolje se može dočarati i naslikati koristeći tehniku akvarel. U kreativnom dijelu radionice, nakon što su odslušala zanimljivosti o meduzama, djeca su izlivanjem boje po papiru dobivala oblike meduza. Njihovi radovi su bili izloženi u prostorima Muzeja za vrijeme trajanja Festivala. Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik
Vrijeme održavanja: 18. i 22. travnja 2016. Broj sudionika: 48 učenika O.Š. Marina Držića i 2 odraslih

- **„Preobrazba od vrećice do meduze“**

Edukativno – kreativna radionica povodom Festivala znanosti 2016. Plastika je jedan od najvećih zagađivača mora i važno je usvojiti svijest o njenom pravilnom odlaganju i reciklaži. Korištena plastična ambalaža, vrećice i plastični uredski materijali dobili su novo značenje u radionici namijenjenoj srednjoškolskom uzrastu. Sudionici su od navedenih materijala izrađivali meduze, male umjetničke instalacije koje su bile postavljene po prostoru Muzeja, za vrijeme trajanja Festivala znanosti.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 18. i 19. travnja 2016.

Broj sudionika: 55 učenika Gimnazije Dubrovnik i klasične gimnazije Galileo Gallilei iz Firenze.

- **„Reciklaža“**

Edukativna radionica povodom Dana planeta Zemlje u kojoj su djeca naučila što znače simboli na ambalažama za recikliranje, kada su nastali i kada se probudila svijest o reciklaži i ekologiji. Izradom plakata na koji su sudionici nacrtali veliki simbol za reciklažu plastike, ponovili su znanje ispisivajući rečenice vezane za očuvanje prirode i okoliša općenito.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 22. travnja 2016.

Broj sudionika: 22 učenika O.Š. Marina Držića

- **„Pisanim tragom Balda Kosića“**

Edukativno – kreativna radionica povodom 21. Edukacijske muzejske akcije. Sudionici su u radionici krasopisom ispisivali citate iz znanstvenih radova i Zapisnika, koje je Baldo Kosić pisao krasopisom, na dubrovačkom dijalektu.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 11. i 12. svibnja 2016.

Broj sudionika: 7 učenika Umjetničke škole Luke Sorkočevića

- **„Uradi sam mikrobn baterije“**

Radionica povodom Međunarodnog dana muzeja koju je vodio Gjino Šutić, voditelj UR instituta. Sudionici radionice su upotrebom bakterija iz organskog otpada, vodom i zemljom bogatom humusom, imali priliku sami stvarati struju.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 18 svibnja 2016.

Broj sudionika: 6 sudionika

- **„ Biološka razzzznolikost“**

Radionica povodom Međunarodnog dana biološke raznolikosti i Dana zaštite prirode Republike Hrvatske. Sudionici radionice naučili su da je ljudska sudbina usko povezana s biološkom raznolikošću životinja i biljaka, te mjestom gdje one žive i okolišem koji ih okružuje. Naglasak je bio na pčelama, kao nezaobilaznoj karici u lancu stvaranja biološke raznolikosti. U kreativnom dijelu radionice djeca su od rolica kuhinjskog papira kolaž tehnikom izrađivala pčelice te su pod povećalom gledala kukce.

Mjesto održavanja: O.Š. Marina Držića

Vrijeme održavanja: 23 svibnja 2016.

Broj sudionika: 25 učenika 3.razreda osnovne škole

- **„Prirodoslovno crtanje i izrada prirodnih pigmenata“**

Terenske radionice u sklopu Science Underground Academy, održane u Arboretumu Trsteno i otoku Lopudu. Sudionici radionica su crtali i slikali bilje i plodove biljaka karakteristične za dubrovački kraj te su izrađivali prirodne pigmente.

Mjesto održavanja: Arboretum Trsteno i otok Lopud

Vrijeme održavanja: 19. i 20. srpnja 2016.

Broj sudionika: 9 polaznika Science underground academy

- **„Čarobno lišće“**

Edukativno – kreativna radionica u kojoj su djeca proučavala razne vrste lišća koristeći mikroskop i povećala. U kreativnom dijelu radionice su bojama karakterističnim za jesen pravila otiske lišća na papiru.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 12. listopada 2016.

Broj sudionika: 15 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

Povodom Dubrovačkog zimskog festivala organizirane su četiri edukativno – kreativne radionice:

1. **„Simfonija boja“**

Prva edukativno - kreativna radionica održana povodom Dubrovačkog zimskog festivala. U radionici su djeca radila pokuse sa mlijekom i bojama i učila o masnoćama.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 5. studenoga 2016.

Broj sudionika: 18 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

2. **„Identificirajmo list“**

Druga edukativno – kreativna radionica održana povodom Dubrovačkog zimskog festivala. U radionici su djeca rješavala edukativne listiće s pitanjima te su po boji, obliku i mirisu pokušavala odgonetnuti kojoj biljci pripada njihov list.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 12. studenoga 2016.

Broj sudionika: 7 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

3. „Patatart“

Treća edukativno - kreativna radionica povodom Dubrovačkog zimskog festivala. Koristeći krumpire/patate polaznici radionice su izrađivali prirodne pečate te su otiskivanjem na papir dobivali raznolike zanimljive uzorke.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 19. studenoga 2016.

Broj sudionika: 20 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

4. „Fosili“

Četvrta edukativno - kreativna radionica povodom Dubrovačkog zimskog festivala. Djeca su u radionici učila o fosilima, kako nastaju i kakvi sve fosili mogu biti. Glinamol su koristila za izradu fosila, te su u njega utiskivali oblike školjkaša, paprati i dinosaura.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 26. studenoga 2016.

Broj sudionika: 13 sudionika predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta

- Povodom božićnih i novogodišnjih blagdana organizirane su radionice izrade božićnog drvca i božićnih ukrasa.

11.4. Ostalo

Tijekom 2016. godine muzejska pedagoginja Dubravka Tullio izradila je edukativne listiće za bojanje namijenjene najmlađim posjetiteljima s motivima iz fundusa Muzeja.

U prostoru prizemlja Muzeja opremljen je i uređen kutak namijenjen najmlađim posjetiteljima s mnoštvom edukativno-kreativnih sadržaja. Kutak je zamišljen kao dvojni prostor, odnosno mali znanstveni laboratorij i kreativni atelijer. Mali znanstveni laboratorij opremljen je elementima za proučavanje prirode (kutak za slušanje u kojem će najmlađi posjetitelji prepoznati različite

zvukove iz prirode, model sunčevog sustava i sl.), laboratorijskom opremom (mikroskop za djecu s priborom, epruvete, mjerni instrumenti i sl.), nastavnim pomagalicama (modele kostura različitih životinja, model građe cvijeta i sl.), istraživački centar (komplet za promatranje kukaca, mali akvarij, komplet za eksperimentiranje vodom i sl.). Kreativni atelijer je pak mjesto gdje se najmlađi posjetitelji kreativno izražavaju. To je mala likovna stvaraonica opremljena slikarskim priborom za djecu (bojama, platnima, masama za modeliranje i sl.). Posjetitelji mogu samostalno koristiti sve elemente u kutku, ali i uz stručno vodstvo muzejske pedagoginje. Svi dekorativni elementi ručni su rad naših djelatnica Dubravke Tullio, muzejske pedagoginje i Ane Kuzman, kustosice.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Priprema tekstova i priopćenja za medije o zbivanjima u Muzeju.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Sudjelovanje u emisiji Radio espresso na temu bivših studenata Sveučilišta u Dubrovniku (UNIDU radio) - 20. siječnja 2016.
- Sudjelovanje u emisiji Dobro jutro radio na temu bivših studenata Sveučilišta u Dubrovniku (Radio Dubrovnik) - 21. siječnja 2016
- Emisija Drugi format (DuTV) na temu Festivala znanosti 2016. - 19. travnja 2016
- Regionalni dnevnik (HRT), Festival znanosti 2016. – 19. travnja 2016.
- Press konferencija povodom održavanja Du.Robo.Day, DURA – 21. travnja 2016.
- Izjava za radio Soundset Ragusa povodom Međunarodnog dana muzeja – 18. svibnja 2016.
- Izjava za DuTV povodom Međunarodnog dana muzeja – 18. svibnja 2016
- Sudjelovanje u emisiji Eko eter (Soundset Ragusa) - 14. listopada.2016.
- Gostovanje u emisiji Radio kavana (Radio Dubrovnik), tema priznanje Hrvatskog muzejskog društva – 22. Listopada 2016.
- Gostovanje u emisiji Radio kavana (Radio Dubrovnik) – 12. studenoga 2016.

- Gostovanje u emisiji Radio kavana (Radio Dubrovnik) – 19. studenoga 2016.
- Gostovanje u televizijskoj emisiji Dobro jutro Hrvatska (HRT), tema Nastava u muzeju, pedagoški rad muzeja i priznanje Hrvatskog muzejskog društva - 23.studenoga 2016.

12.7. Ostalo

Djelatnice Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik Jadranka Sulić Šprem i Dubravka Tullio dobitnice su Priznanja Hrvatskog muzejskog društva za kreativan i likovno osmišljen pristup u realizaciji izložbe „Pod pritiskom“.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Broj posjetitelja vodi se prema prijedlogu upitnika za evidenciju posjeta muzejima MDC-a: u 2016. godini Muzej je imao 20.765 posjetitelja.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH – 1,2 %
- lokalna samouprava – 97,6 %
- vlastiti prihod – 1,2 %
- donacije – 0 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- S obzirom na ograničen broj zaposlenika obavljani svi tehnički poslovi (ili njihova organizacija) vezani za održavanje zgrade Muzeja, postavljanje izložbi i organiziranje drugih manifestacija.

- Obavljeni svi poslovi vezani za marketinšku djelatnost Muzeja.
- U ponudu muzejske prodavaonice su uvršteni novi suveniri.
- Petu godinu zaredom Prirodoslovni muzej Dubrovnik organizirao je **Festival znanosti** koji se održavao od 18. – 22. travnja 2016. godine. Tema Festivala bila je „Znanost i umjetnost“, a partneri u realizaciji su Institut za more i priobalje, Odjel za umjetnost i restauraciju i Odjel za akvakulturu Sveučilišta u Dubrovniku te Državni arhiv u Dubrovniku. Program Festivala uključio je:

1. Predstavljanje instalacije „Meduza“

Instalacija na temu meduze odabrana je povodom obilježavanja pete obljetnice smrti našeg velikog znanstvenika i istraživača prof. dr. sc. Adama Benovića. Kao jedan od njegovih najznačajnijih doprinosa na području znanosti izdvaja se upravo otkriće novih vrsta meduza u Kvarneru i Mljetskom zaljevu.

Meduza kao organizam naizgled je vrlo pročišćena i nježna, ali s druge strane vrlo je moćna i opasna. Njezina uloga u umjetnosti prisutna je još od antičkog vremena. Instalacija svojom dimenzijom modificira perceptivno iskustvo promatrača, manipulira prostorom te ga obogaćuje novim sadržajem i značenjem. Za samu izradu koristit će se elastične plastične cijevi i lagana žičana konstrukcija preko koje će se omotati korištene plastične prozirne vrećice, te će se na taj način ponovno iskoristiti, odnosno reciklirati.

2. Predavanja - „Meduze“, „Od mora riba do mora meduza“, „Identifikacija bojila na povijesnom tekstilu 18./19. stoljeća iz Dubrovnika“ i „Artizam mekušaca“
3. Radionice - „Naslikajmo meduzu“ i „Preobrazba od vrećice do meduze“
4. Šetnja kroz izložbu „Dobrović u Dubrovniku: pothvat moderne arhitekture“ uz stručno vodstvo
5. Obilazak radionice za restauraciju tekstila uz stručno vodstvo

- Sudjelovanje na 35. Izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija koja je održana u sklopu 39. INTERLIBER-a.
- Sudjelovanje u programu Dubrovačkog zimskog festivala.
- U suradnji s lokalnim ribarima pribavljen svježi materijal potreban za edukativne radionice u sklopu programa „Nastava u Muzeju“

- Izrađen novi vizualni identitet Muzeja
- Sudjelovanje u projektu „Renesansno nasljeđe Dubrovnika i Firence“ u tjednu uzvratnog posjeta učenika Gimnazije Galileo Galilei iz Firence
- Sudjelovanje u organizaciji međunarodne ljetne škole primijenjene suvremene znanosti i umjetnosti pod nazivom Science Underground Academy u suradnji s UR Institutom za primjenjena interdisciplinarna znanstvena istraživanja i Gen0 Industrijama za proizvodnju i razvoj inovativnih tehnologija. Desetodnevni program sastojao se od serije interdisciplinarnih radionica u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik koje se baziraju na praktičnoj nastavi iz polja biotehnologije, nanotehnologije, biološke umjetnosti, elektronike, digitalne umjetnosti, ekološkog inženjerstva, astrofizike i astrobiologije, 3D printa i dizajna, interaktivne umjetnosti, genetičkog inženjerstva, bioelektronike, multimedije, robotike/automatizacije, itd. kao i istraživačkih izleta / terenske nastave.